

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, महोत्तरी।

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र नियमावलीको नियम ३ बमोजिम प्रस्तुत
गरिएको सार्वजनिक विवरण

(PROACTIVE DISCLOSURE)

दोस्रो त्रैमासिक

आ.व. २०८२/०८३ कार्तिक-पुष

प्रकाशक

नेपाल सरकार

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, महोत्तरी

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र नियमावलीको नियम ३ बमोजिम प्रस्तुत गरिएको सार्वजनिक विवरण (PROACTIVE DISCLOSURE) दोस्रो त्रैमासिक आ.व. २०८२/०८३ कार्तिक-पुष

नेपालको मधेश प्रदेशका ८ जिल्लाहरू मध्ये दक्षिण तराई भेगमा अवस्थित महोतरी जिल्लाको रूपमा राज्यले वि.स. २०१९ मा स्थापना गरेको हो। यो जिल्ला विश्वको मानचित्रमा २६ डिग्री ३६ मिनेट उत्तर देखि २८ डिग्री १० मिनेट उत्तर अक्षांस र ८५ डिग्री ४१ मिनेट पूर्व देखि ८५ डिग्री ५७ मिनेट पूर्व देशान्तरभित्र फैलिएको छ। १००२ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको यस जिल्लाको भौगोलिक नक्शाको आधार हेर्ने हो भने उत्तर दक्षिण लम्बाई बढी र पूर्व पश्चिम चौडाई कम भै आयातकर रूपमा अवस्थित छ। यस जिल्लाको औषत लम्बाई ५८ किलोमिटर (उत्तर-दक्षिण) र चौडाई १८ किलोमिटर (पूर्व-पश्चिम) रहेको छ। भौगोलिक धरातलीय स्वरूपको हिसावले हेर्दा उत्तर तर्फ पत्रेदार चुरे तथा भावर क्षेत्र १४% र दक्षिण तर्फ तराईको समथर मैदान ८६% का दुई भूभागहरू रहेका छन् जुन समुद्र सतह बाट ६१ मिटर देखि ८०८ मिटर सम्मको उचाइमा फैलिएका छन्।

मध्य तराईको मिथिला परिक्रमा भित्र पर्ने यो जिल्ला नेपालको ऐतिहासिक जिल्ला मध्ये एक हो। यो जिल्ला मधेश प्रदेश को सबभन्दा सानो जिल्ला हो। यसमा, १० वटा नगरपालिका र ५ वटा गाउँपालिका छन्। यस जिल्लाको उत्तरमा सिन्धुली, पूर्वमा धनुषा, पश्चिममा सर्लाही र दक्षिणमा भारतको बिहार राज्य पर्छन्।

यस जिल्लाको नाम महोतरी रहनका कारण प्राचिन इतिहासलाई खोजि गर्दा नेपाल एकीकरण हुनुभन्दा अगाडि यो मिथिला प्रदेशको स्वतन्त्र राज्य थियो। महोदरी नामको एउटा बाहुनले हालको महोतरी गाउँपालिकाको ५ बिघा जग्गामा एउटा विशाल पोखरी निर्माण गराई आफ्नो नामबाट उक्त पोखरीको नामकरण गराएको थियो। महोदरी शाब्दिक परिवर्तन हुँदै महोतरी हुन गई पोखरी रहेको

गाउँपालिका र जिल्ला समेतको नामाकरण महोत्तरी हुन् गएको जनविश्वास छ भने केहि बुढापाकाको भनाइ अनुसार जलेश्वरको महा उत्तरी भेगमा एक गाउँ रहेको र त्यसलाई महाउत्तरी भन्दाभन्दै महोत्तरी रहन गएको भन्ने भनाइ पनि छ । यस जिल्लाको अधिकतम तापक्रम ४० डिग्री सेल्सियस र न्युनतम तापक्रम ५.६ डिग्री सेल्सियस रहेको पाइन्छ । यहाको औषत वर्षा १८४१.१ मि.लि. छ भने औषत सापेक्षिक आद्रता ८७% रहेको पाइन्छ ।

२. महोत्तरी जिल्लाको ऐतिहासिक तथा धार्मिक क्षेत्रहरु :-

जलेश्वरनाथ - महोत्तरी जिल्लाको सदरमुकाममा अवस्थित जलेश्वर महादेवको मन्दिरमा शिवलिंग, पार्वती र महाबिरक मुर्तिहरु स्थापित छन् । जलेश्वर महादेवको मन्दिरको स्थापना राजा जनकबाट भएको भन्ने किम्बदन्ती छ । यस मन्दिरको नामबाट नै जलेश्वर नगरपालिकाको नाम जलेश्वर रहन गएको हो ।

मटिहानी - महोत्तरीको सदरमुकाम जलेश्वरबाट करिब ८ कि.मि. पुर्वमा अवस्थित मटिहानी लाई सबैभन्दा पवित्र मानी रामजानकी विवाहको बेलामा विवाह मण्डप बनाउन माटो लिएको भन्ने किम्बदन्ती पाइन्छ । माटो खनिएको ठाउँमा हाल विशाल पोखरी रहेको छ । यहा सिताराम मन्दिर र साधुसन्त बस्ने पुराना घरहरु रहेका छन् ।

टुटेश्वर महादेवको मन्दिर - महेन्द्र राजमार्गबाट ६ कि.मि. उत्तरमा अवस्थित यस मन्दिरलाई नेपालको बाबाधाम पनि भनिन्छ । यस ठाउँमा नेपाल र भारतका तीर्थालुहरुको आगमन भइ रहन्छ । यहा साउन महिनाको हरेक सोमबार तीर्थालुहरुको ठुलो घुइँचो लाग्दछ । यस मन्दिरको अस्तित्व चार हजार वर्ष पहिले भएको भन्ने अनुमान गरिएको छ । यसै ठाउँमा किरातेश्वर महादेवले अर्जुनलाई ज्ञान दिएको भन्ने किम्बदन्ती पाइन्छ ।

२ जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, महोत्तरीको परिचय:

जिल्लामा विभिन्न स्थानीय तहहरुबाट सम्पादन भएका विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाहसँग सम्बद्ध कार्यहरुको अनुगमन गर्ने तथा विभिन्न निकायहरुबीच समन्वय गर्ने उद्देश्यले संविधानको धारा २२०

बमोजिम जिल्ला समन्वय समितिहरू गठन स्थापना भएका हो। जिल्ला समन्वय समितिको काम कारवाहीलाई थप स्पष्ट गर्ने कार्य स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले समेत गरेको छ।

२.१. जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, महोत्तरीको काम, कर्तव्य र अधिकार:

क.. जिल्ला सभा र जिल्ला समन्वय समिति सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था: धारा ५६ को उपधारा (१) मा स्थानीय तह अन्तर्गत गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा रहने व्यवस्था छ। धारा २२० जिल्ला सभा र जिल्ला समन्वय समितिको व्यवस्था गरिएको छ। संविधानको धारा २२० को उपधारा (१) मा जिल्ला भित्रका नगरपालिका र गाउँपालिका बीच समन्वय गर्न जिल्लामा एक जिल्ला सभा रहने व्यवस्था छ। उपधारा (३) बमोजिम जिल्ला समन्वय समितिले जिल्ला सभाको तर्फबाट गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था रहेको छ। उपधारा (७) जिल्ला सभाको काम कर्तव्य र देहाय बमोजिम हुने व्यवस्था छ।

- जिल्ला भित्रका गाउँपालिका र नगरपालिका बीच समन्वय गर्ने ।
- विकास तथा निर्माण सम्बन्धि कार्यमा सन्तुलन कायम गर्न सो को अनुगमन गर्ने ।
- जिल्लामा रहने संघीय र प्रदेश सरकारी कार्यालय र गाउँपालिका तथा नगरपालिका बीच समन्वय गर्ने ।
- प्रदेश कानून बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने

ख. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ९२ ले जिल्ला सभा/जिल्ला समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था देहाय बमोजिम गरेको छ।

- जिल्ला भित्रका गाउँपालिका वा नगरपालिका बिचको विकास निर्माणका विषय पहिचान गर्न तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- जिल्ला भित्र सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट संचालित विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता तथा व्यवस्थापन र सन्तुलन कायम गर्न आवश्यक सुझाव वा मार्ग दर्शन दिने ।
- जिल्ला भित्रका गाउँपालिका र नगरपालिकाको क्षमता विकासका लागि प्रदेश तथा संघसंग समन्वय गर्ने ।

• जिल्लामा रहने संघीय वा प्रदेश सरकारी कार्यालय र गाउँपालिका तथा नगरपालिका विच समन्वय गर्ने ।

• जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका विच कुनै विवाद भएमा त्यसको समाधानको लागि समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।

• जिल्ला भित्रको प्राकृतिक प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना र कार्यको समन्वय गर्ने ।

• जिल्ला भित्रको विकास तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा सन्तुलन कायम गर्न गैर सरकारी संघ संस्था तथा निजी क्षेत्रसंग समन्वय गर्ने ।

* जिल्ला भित्रको विकास तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा सन्तुलन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गरी सन्तुलन कायम गर्नको लागि संघ, प्रदेश सरकार र सम्बन्धित स्थानीय तहलाई सुझाव दिने ।

• जिल्ला भित्रको विकास निर्माणको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि वर्षमा कम्तीमा १ पटक वार्षिक समिक्षाको कार्यक्रम आयोजना गरी सो जिल्लाबाट संघीय संसद र प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने संसद सदस्य लाई आमन्त्रण गरी सुझाव लिने ।

• नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

• ऐनको दफा ९५ मा जिल्लामा रहेका नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका कार्यालयले जिल्ला समन्वय समितिसँग समन्वय गरी कार्य गर्नु पर्नेछ ।

३.१ जिल्ला समन्वय समितिको संगठन संरचना

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	द. संख्या	कैफियत
१	जिल्ला समन्वय अधिकारी	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
२	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
३	ईन्जिनियर	रा.प.तृतीय	इन्जिनियरिङ	सिभिल	१	

४	नायव सुव्वा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
५	लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
६	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं. प्रथम	इन्जिनियरिङ	सिभिल	१	
७	खरिदार	रा.प.अनं. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	
८	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहीन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	
९	ह.स.चा.	श्रेणीविहीन	इन्जिनियरिङ	मेकानिकल	२	

३.२. जिल्ला समन्वय समितिका वर्तमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.स.	नाम	पद	सम्पर्क नं.	
१.	श्री सुमन कुमार लाल कर्ण	प्रमुख	९८५४०३२३३१	smnkarna@gmail.com
२.	श्री नन्दु महारा	उप-प्रमुख	९८१५८००९४०	
३.	श्री सरयुग यादव	सदस्य	९८१४८७२१९२	
४.	श्री रामलखन पंजियार	सदस्य	९८१९६०१७२४	
५.	श्री श्याम कुमार तामांग	सदस्य	९८०८०५६१६७	
६.	श्री हरी प्रसाद गौतम	सदस्य	९८१५८०९७८०	Gautamrajan4444@gmail.com
७.	श्री लक्ष्मी कुमारी परियार	सदस्य	९८०७६०११५४	
८.	श्री रिता देवी साह	सदस्य	९८२६८१०६६६	

३.३ जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्रस	पद	श्रेणी/तह	नाम थर	कैफियत
१	जिल्ला समन्वय अधिकारी	रा.प.द्वितीय	-	रिक्त
२	नि. जि.स.अ. (शाखा अधिकृत)	रा.प.तृतीय	राधेश्याम ठाकुर	९८१७६९३२७८
३	इन्जीनियर	रा.प.तृतीय	कृष्ण कुमार सहनी	९८४०२३९५६५
४	नायब सुब्बा	रा.प.अन.प्रथम	अजय दास	९८५४०३३०६५
५	लेखापाल	रा.प.अन.प्रथम	राम नरेश पाण्डेय	९८५४०३१२७४
६	सब-इन्जीनियर	रा.प.अन.प्रथम	अभिषेक कुमार सिंह दनुवार	
७	खरिदार	रा.प.अन.द्वितीय	राम उदेश यादव	९८६६११२६८५
८	स्वकीय सचिव	रा.प.अन.प्रथम	रोनित कुमार कर्ण	९७०५६७६९६२
८	सवारी चालक	विहिन	यम बहादुर खड्का	सेवा करार
९	सवारी चालक	विहिन	-	रिक्त
१०	कार्यालय सहयोगी	विहिन	दिपेन्द्र केवट	सेवा करार
११	कार्यालय सहयोगी	विहिन	शम्भु कुमार राउत	सेवा करार
१२	कार्यालय सहयोगी	विहिन	संतोष कुमार यादव	सेवा करार

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा:

- जिल्ला सभा र वार्षिक समीक्षा
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- विभिन्न पालिका तथा कार्यालयहरूसँग समन्वय
- सुझाव

५. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

- जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयबाट प्राप्त हुने सेवाहरु निःशुल्क रहेको

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी/तह:

- जिल्ला समन्वय समिति
- समन्वय प्रमुख ।
- जिल्ला समन्वय अधाकारी
- शाखा अधिकृत: जिल्ला समन्वय अधिकारीबाट अधिकार प्रत्यायोजन भए बमोजिम।

७. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

- जिल्ला समन्वय अधिकारी

८. सम्पादन गरेको कामको विवरण: २०८२ कार्तिक १ देखि पुष मसान्तसम्म

- जिल्ला समन्वय समितिका बैठक सङ्ख्या: ९
- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ बमोजिमको जिल्ला अनुगमन समितिको बैठक संख्या: १
- समितिको तर्फबाट पनि विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धमा पटक पटक अनुगमन भई निर्देशन दिने काम समेत भएको।

९. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद:

क) कार्यालय प्रमुख:

- नाम: राधेश्याम ठाकुर

० पद: जिल्ला समन्वय अधिकारी

ख) सूचना अधिकारी:

- नाम: अजय दास
- पद: नायव सुब्बा

१०. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची:

- निजामती सेवा ऐन, २०४९ र
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
- निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) नियमावली, २०६५
- वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- स्थानीय तहको प्रगति तथा अनुगमन प्रणाली संचालन कार्यविधि, २०८०
- स्थानीय तहको प्रगति तथा अनुगमन प्रणाली संचालन कार्यविधि २०८०

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अधावधिक विवरण:
२०८२ कार्तिक १ देखि पुष मसान्तसम्म

आम्दानी:

- चालु आ.व. २०८२/८३ को कार्तिक देखि पुष मसान्तसम्म
यस कार्यालयबाट प्राप्त राजस्व: रु. ८५०००/-

खर्च:

- चालु आ.व. २०८२/८३ को कार्तिक देखि पुष मसान्तसम्म: ३४,१७,७२५.४०/-

१२. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण:

- नेपाल सरकार, सम्बन्धित मन्त्रालय, विभागबाट प्राप्त परिपत्र, निर्देशन बमोजिमका कार्यहरु

१३. अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सञ्चालित कार्यक्रमहरु

- जिल्ला सभा र वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो
- बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको समीक्षा बैठक

१४. जिल्ला समन्वय समितिको वेबसाइट

- Website: dccmahottari.gov.np

Email: Info@dccmahottari.gov.np

- dccmahottari@gmail.com